

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీయామునాచార్యవిరచితః

॥ గీతార్థసంగ్రహః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ గీతార్థసంగ్రహః ॥

స్వధర్మజ్ఞానవైరాగ్య సాధ్య భక్త్యేకగోచరః।
నారాయణః పరం బ్రహ్మ గీతాశాస్త్రే సమీరితః॥ 1 ॥

జ్ఞానకర్మాత్మికే నిష్ఠే యోగలక్ష్యే సుసంస్కృతే।
ఆత్మానుభూతిసిద్ధ్యర్థే పూర్వషట్కేన చోదితే॥ 2 ॥

మధ్యమే భగవత్త్వయాథాత్మ్యావాప్తిసిద్ధయే।
జ్ఞానకర్మాభినిర్వర్త్యో భక్తియోగః ప్రకీర్తితః॥ 3 ॥

ప్రధాన పురుషవ్యక్త సర్వేశ్వర వివేచనం।
కర్మధీర్భక్తిరిత్యాదిః పూర్వశేషోఽంతిమోదితః॥ 4 ॥

అస్థానస్నేహకారుణ్య ధర్మాధర్మధియాకులం।
పార్థం ప్రపన్నముద్దిశ్య శాస్త్రావతరణం కృతం॥ 5 ॥

నిత్యాత్మాసంగకర్మేహిగోచరా సాంఖ్యయోగధీః।
ద్వితీయే స్థితధీలజ్ఞా ప్రోక్తా తన్మోహశాంతయే॥ 6 ॥

అసక్త్యా లోకరక్షాయై గుణేష్వారోప్య కర్తృతాం।
సర్వేశ్వరే వా న్యసోక్తా తృతీయే కర్మకార్యతా॥ 7 ॥

ప్రసంగాత్ స్వ స్వభావోక్తిః కర్మణోఽకర్మతాస్య చ।
భేదా జ్ఞానస్య మాహాత్మ్యం చతుర్థాధ్యాయ ఉచ్యతే॥ 8 ॥

కర్మయోగస్య సౌకర్యం శైష్రు్యం కాశ్చన తద్విధాః।
బ్రహ్మజ్ఞానప్రకారశ్చ పంచమాధ్యాయ ఉచ్యతే॥ 9 ॥

యోగాభ్యాసవిధిరోగీ చతుర్థా యోగసాధనం |
యోగసిద్ధిస్సయోగస్య పారమ్యం షష్ఠ ఉచ్యతే || 10 ||

స్వయాథాత్మ్యం ప్రకృత్యాస్య తిరోధిశ్శరణాగతిః |
భక్తభేదః ప్రబుద్ధస్య శ్రైష్ఠ్యం సప్తమ ఉచ్యతే || 11 ||

ఐశ్వర్యాక్షరయాథాత్మ్య భగవచ్చరణార్థినాం |
వేదోపాదేయభావానాం అష్టమే భేద ఉచ్యతే || 12 ||

స్వమాహాత్మ్యం మనుష్యత్వే పరత్వం చ మహాత్మనాం |
విశేషో నవమే యోగో భక్తిరూపః ప్రకీర్తితః || 13 ||

స్వకల్యాణ గుణానంత్య కృత్స్న స్వాధీనతామతిః |
భక్త్యుత్పత్తి వివృద్ధ్యర్థా విస్తీర్ణా దశమోదితా || 14 ||

ఏకాదశే స్వ యాథాత్మ్య సాక్షాత్కారావలోకనం |
దత్తముక్తం విదిప్రాప్తోః భక్త్యేకోపాయతా తథా || 15 ||

భక్తేశ్శ్రేష్ఠ్యం ఉపాయోక్తిః అశక్తస్యాత్మనిష్ఠతా |
తత్ప్రకారాస్త్వతిప్రీతిః భక్తే ద్వాదశ ఉచ్యతే || 16 ||

దేహస్వరూపం ఆత్మాప్తిహేతుః ఆత్మవిశోధనం |
బంధహేతుర్వివేకశ్చ త్రయోదశ ఉదీర్యతే || 17 ||

గుణబంధవిధా తేషాం కర్తృత్వం తన్నివర్తనం |
గతిత్రయస్వమూలత్వం చతుర్దశ ఉదీర్యతే || 18 ||

అచిన్నిశ్రాత్ విశుద్ధాచ్చ చేతనాత్ పురుషోత్తమః |
వ్యాపనాత్ భరణాత్ స్వామ్యాత్ అన్యః పంచదశోదితః || 19 ||

దేవాసుర విభాగోక్తి పూర్వికా శాస్త్రవశ్యతా ।
తత్త్వానుష్ఠాన విజ్ఞానస్థేమ్నో షోడశ ఉచ్యతే ॥ 20 ॥

అశాస్త్రం ఆసురం కృత్స్నం శాస్త్రీయం గుణతః పృథక్ ।
లక్షణం శాస్త్ర సిద్ధస్య త్రిధా సప్తదశోదితం ॥ 21 ॥

ఈశ్వరే కర్తృతా బుద్ధిః సత్త్వోపాదేయతాంతిమే ।
స్వకర్మ పరిణామశ్చ శాస్త్రసారార్థ ఉచ్యతే ॥ 22 ॥

కర్మయోగస్తపస్తిర్థదాన యజ్ఞాదిసేవనం ।
జ్ఞానయోగో జితస్వాంతైః పరిశుద్ధాత్మని స్థితిః ॥ 23 ॥

భక్తియోగః పరైకాంతప్రీత్యా ధ్యానాదిషు స్థితిః ।
త్రయాణామపి యోగానాం త్రిభిరన్యోన్య సంగమః ॥ 24 ॥

నిత్యనైమిత్తికానాంచ పరారాధనరూపిణాం ।
ఆత్మదృష్టేస్త్రయోఽప్యేతే యోగద్వారేణ సాధకాః ॥ 25 ॥

నిరస్తనిఖిలాజ్ఞానో దృష్టావత్మానం పరానుగం ।
వ్రతిలభ్య పరాం భక్తిం తయైవాప్నోతి తత్పదం ॥ 26 ॥

భక్తియోగస్తదర్థీ చేత్సమగ్రైశ్వర్యసాధకః ।
ఆత్మార్థీ చేత్త్రయోఽప్యేతే తత్కైవల్యస్య సాధకాః ॥ 27 ॥

ఐకాంత్యం భగవత్యేషాం సమానమధికారిణాం ।
యావత్ప్రాప్తి పరార్థీ చేత్తదేవాత్యంతమన్నతే ॥ 28 ॥

జ్ఞానీ తు పరమైకాంతీ తదాయత్తాత్మజీవనః ।
తత్సంశ్లేష వియోగైక సుఖదుఃఖస్తదేకధీః ॥ 29 ॥

భగవద్ధ్యాన యోగోక్తివందన స్తు తిక్తిర్తనైః।
లబ్ధాత్మా తద్గతప్రాణమనోబుద్ధీంద్రియక్రియః॥ 30 ॥

నిజకర్మాది భక్త్యంతం కుర్యాత్ ప్రీత్యైవ కారితః।
ఉపాయతాం పరిత్యజ్య న్యసేన్యత్ దేవే తు తామభీః॥ 31 ॥

ఏకాంతా త్యంత దాస్యైకరతిస్తత్పదమాప్పుయాత్।
తత్ప్రధానమిదం శాస్త్రం ఇతి గీతార్థసంగ్రహః॥ 32 ॥

॥ ఇతి గీతార్థసంగ్రహః సంపూర్ణః॥